
SPORTIVE

Journal of SPORTIVE

<http://dergipark.gov.tr/sportive>

Millî Güreşçilerin Yüksek Beklentilere Başarısız Sonuçlara ve Başarısızlık Korkusuna İlişkin Düşünceleri

Mehtap YILDIZ¹ Özer YILDIZ²

¹*Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (ORCID ID: 0000-0001-8553-7154)*

²*Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (ORCID ID: [0000-0002-2470-5457](https://orcid.org/0000-0002-2470-5457))*

Orijinal Makale

Gönderi Tarihi:21.02.2019

Kabul Tarihi: 07.03.2019

Online Yayın Tarihi: 30.03.2019

Öz

Bu araştırmanın amacı, millî güreşçilerin yüksek beklentiler, başarısız sonuçlar ve başarısızlık korkusuna ilişkin düşüncelerinin belirlenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma grubunu 11 erkek millî güreşçi oluşturmuştur. Verileri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan 'Kişisel Bilgi Formu'nda 5 soru, 'Görüşme Formu'nda, standartlaştırılmış 3 açık uçlu soru yer almıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde kendilerinden yüksek beklentilerin olmasının kendilerini olumlu yönde etkilediği, başarısızlık korkusunun performanslarını olumsuz etkilediği, başarısız sonuçların ise sonraki turnuvalara daha hırslı hazırlanmalarına neden olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güreş, Millî, Beklenti, Başarısızlık, Korku

National Wrestlers' Thoughts about High Expectations Unsuccessful Results and Fear of Failure

Abstract

The aim of this research is to determine the national wrestlers' thoughts about high expectations, unsuccessful results and fear of failure. In research, standardized open-ended interview technique from qualitative research methods was used. The research group consisted of 11 male national wrestlers. In order to collect the data, 5 questions in the 'Personal Information Form', 3 open-ended questions in the 'Interview Form' prepared by the researchers were included. Content analysis method was used for data analysis. As a result of the research, it has been determined that national wrestlers have high expectations before an important tournament, they have a positive impact on their performance, the fear of failure adversely affects performances and the unsuccessful results lead to more ambitious preparation for the next tournaments. It is suggested that further researches should be done by using quantitative and qualitative methods together with elite athletes in different branches.

Keywords: Wrestling, National, Expectation, Failure, Fear

Sorumlu Yazar: Özer YILDIZ, E-mail: oyildiz74@gmail.com

GİRİŞ

İnsanlar hayatlarının farklı dönemlerinde çeşitli korkular ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu korkular onların hayatlarını olumsuz etkilemekte, insanlar bu korkular ile yüzleşmekte ve başa çıkabilmekte büyük sıkıntılar yaşamaktadırlar. Spor yapan insanların amatör ve profesyonel düzeyde yoğunluğu farklılaşabilen korkular ile mücadele etmek zorunda oldukları bilinen bir gerçektir.

Sporcular için performans var olan kapasitesi değil, bu kapasitenin müsabakaya yansımalarıdır. Bir sporcunun fiziksel ve teknik kapasitesi ne kadar yüksek olursa olsun eğer var olan bu potansiyelini müsabakalara yansıtamıyorsa, fiziksel ve teknik kapasitesinin hiçbir önemi olmamaktadır. Günümüzde yüksek performans sporlarında sporcular ağır fiziksel ve psikolojik zorlanmalar ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, bir sporcunun başarı ve başarısızlık durumlarında tepkileri kontrol edilmelidir. Özellikle sporcu başarısızlık durumunda başarısızlığın nedenlerini kendisinden başkalarında arıyorsa istenilen seviyede bir gelişme kaydedememiş demektir. Bu tip sporcular başarı durumunda ise başarının merkezinde kendilerini görmektedir (Başer, 1996).

Sporcuların hayatlarında olumsuz düşüncelerin ortaya çıktığı çok çeşitli durumlar bulunmaktadır. Bu olumsuz düşünceler sporcuların performansını düşürdüğü gibi çözüm yollarının kapanmasına da neden olmaktadır (Suinn, 1996). Özellikle elit sporcular sürekli olarak hazırlık dönemi, müsabaka dönemi, antrenmanlar, beslenme, dinlenme gibi süreçleri yaşamaktadır. Bu süreçler sporculardan beklentileri ve medya baskısını arttırmakta ve başarılı olmaları beklenmektedir. Bununla birlikte sporcuların müsabaka ve performansı ile ilgili olmayan kaybetme, rakipler, aile, arkadaşlar gibi durumları düşünmeleri performanslarını olumsuz etkilemektedir. Ancak sporcularda kendine güvenin geliştirilmesi onların kaygı ve stres ile baş etmelerinde, motivasyonlarının artmasında, başarısızlık ile mücadele etmelerinde önemlidir. Ayrıca kendine güven ve kendi kendini yönetebilme, performansı olumlu etkilemektedir (Konter, 1998). Bu nedenle, elit sporcuların performansını olumsuz etkileyebilecek durumların tespit edilmesi çözüm odaklı stratejilerin belirlenmesi gerekmektedir.

Sporun içinde var olan mücadele etme, yarışma ve üst düzey performansa ulaşma arzusu beraberinde başarılı olma duygusunu ortaya çıkarmaktadır. Ancak bu süreç psikolojik açıdan sporcular üzerinde olumsuz duyguların oluşumuna ve başarısızlık korkusunun da ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Conroy (2001) başarısızlık korkusunun nedenlerini utanma

Yıldız, M., Yıldız, Ö. (2019). Millî Güreşçilerin Yüksek Beklentilere Başarısız Sonuçlara ve Başarısızlık Korkusuna İlişkin Düşünceleri, *SPORTIVE*, 2(1), 25-34.

ve mahcubiyet, kendine olan saygıyı kaybetme, sosyal ilgiyi kaybetme, belirsiz bir gelecek ve diğer bireyleri üzme olarak belirtmiştir.

Bu araştırmanın amacı, millî güreşçilerin yüksek beklentiler, başarısız sonuçlar ve başarısızlık korkusuna ilişkin düşüncelerinin belirlenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu yöntem, bazı bireylerden yoğun, bazılarında az ve yüzeysel bilgiye ulaşılmasına neden olabilecek “yanlılık veya öznelliği azaltmasının yanı sıra, araştırmada birden fazla görüşmecinin kullanılacağı durumlarda etkili bir şekilde kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu nedenle millî güreşçilerin bu sporda ne tür deneyimler yaşadıkları ortaya çıkarılmaya ve ortak yanları anlaşılmaya çalışılmıştır (Creswell, 2007).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 11 erkek millî güreşçi oluşturmuştur. Görüşmeye dâhil edilen 11 millî güreşçi, veri setinde takma adlar ile kodlanarak (Tablo 1) verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Verileri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan ‘Kişisel Bilgi Formu’nda 5 soru, ‘Görüşme Formu’nda, standartlaştırılmış 3 açık uçlu soru yer almıştır.

Görüşme formunun kapsam geçerliği spor bilimleri alanından üç, Türkçe eğitimi ile ölçme ve değerlendirme alanından bir öğretim elemanının görüş ve değerlendirmeleri yoluyla sağlanmıştır. Ayrıca uygulanacağı örnekleme benzer 4 millî sporcu ile görüşmeler yapılmış ve görüşme formunun kullanılabilir bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın amacına hizmet eden en iyi 3 soru araştırmaya katılan millî güreşçilere uygulanmıştır. Görüşmeler 27-28 Aralık 2017 tarihinde Rize’de gerçekleştirilen Türkiye Büyükler Grekoromen Güreş Şampiyonasında millî güreşçilerden izin ve randevu alınarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ortalama 5-10 dk arasında sürmüştür.

Verilerin Analizi

Miles ve Huberman (1994)’a göre nitel çözümlenme nedenselliği değerlendirmede çok güçlü bir yöntemdir (Punch, 2005). Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, kontrollü yorum yapma, yazılı metinden hareketle yazılı olmayan mesajlara ulaşabilme, önceden belirlenmiş ölçütlerle inceleme, anlam çıkarma olarak açıklanabilir (Tavşancıl ve Aslan, 2001). İçerik analizi nitel materyaldeki temel tutarlılıkları ve anlamları

belirlemek amacıyla nitel veri indirgeme ve anlamlandırma süreci olarak ifade edilmektedir (Patton, 2018). Bu nedenle iki araştırmacı ve bir uzman tarafından nitel veriler ayrı ayrı kodlanarak tema oluşturma sürecine başlanmıştır. Okumalar ve kodlamalar sonucunda görüş birliği sağlanan temalar ve görüş ayrılığı belirlenen temalar tespit edilmiştir.

Verilerin güvenilirlik hesaplaması Miles ve Huberman (1994)'ın *Görüş birliği sağlanan tema / Görüş birliği + Görüş ayrılığı sağlanan tema X 100* formülü yoluyla hesaplanmıştır (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

Temaları belirleyen araştırmacılar arasındaki uyumu ölçmek amacıyla kullanılan formülün % 70 ve üzerinde olması gerekmektedir. Temaların uygunluğu konusunda $15/16 \times 100 = 93.7$ oranında görüş birliğine varılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1'de araştırmaya katılan millî güreşçilerin yaşına, kaç kez millî olduğuna, öğrenim durumuna, uluslararası ve ulusal müsabakalarda derecesi olup olmadığına ve görüşme tarihine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Yaşına, Kaç Kez Millî Olduğuna, Öğrenim Durumuna, Uluslararası ve Ulusal Müsabakalarda Derecesi Olup Olmadığına ve Görüşme Tarihine İlişkin Veriler

Katılımcıların Takma İsimleri	Yaş	Öğrenim Durumu	Kaç Kez Millî Olduğu	Uluslararası Müsabakalarda derecesi	Ulusal Müsabakalarda derecesi	Görüşme Tarihi
Cihan	23	Lise	33	Var	Var	27.12.2017
Hüseyin	32	Besyo	20	Var	Var	27.12.2017
Ali	34	Besyo	11	Yok	Yok	27.12.2017
Mehmet	31	Besyo	19	Var	Var	27.12.2017
Sinan	34	Besyo	20	Yok	Var	27.12.2017
Mert	27	Besyo	17	Var	Var	27.12.2017
Adnan	29	Besyo	17	Yok	Var	28.12.2017
Tekin	32	Besyo	9	Yok	Yok	28.12.2017
Musa	34	Besyo	18	Yok	Var	28.12.2017
Efe	29	Besyo	13	Yok	Yok	28.12.2017
Özkan	28	Besyo	17	Yok	Var	28.12.2017

Tablo 1'de araştırma grubunun yaş aralığının 23 ile 34 arasında değiştiği, öğrenim durumu açısından 1 sporcunun lise mezunu, 10 sporcunun ise beden eğitimi ve spor yüksekokulu mezunu olduğu, millî olma açısından en az millî olan sporcunun 9, en fazla millî olan sporcunun 33 kez millî olduğu, uluslararası müsabakalarda 4 sporcunun derecesinin olduğu, 7 sporcunun ise derecesinin olmadığı, ulusal müsabakalarda 8 sporcunun derecesinin olduğu, 3 sporcunun ise derecesinin olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 2’de araştırmaya katılan millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde yüksek beklentilerin olması ve favori gösterilmenin performansa etkisine yönelik düşüncelerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde yüksek beklentilerin olması ve favori gösterilmenin performansa etkisine yönelik düşüncelerine ilişkin bulgular

K	Temalar				
	Açıklamalar ile ilgilenmeme	İyi olduğunu hissetme	Özgüven artışı	Moral artışı	Kazanma duygusu artışı
Cihan	√				
Hüseyin		√			
Ali			√		
Mehmet			√		
Sinan			√		
Mert		√			
Adnan		√			
Tekin			√		
Musa				√	
Efe				√	
Özkan					√
Frekans	1	3	4	2	1

Özgüven artışı

Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde kendilerinden yüksek beklentilerin olmasına ve favori gösterilmelerinin performanslarına etkisine yönelik düşüncelerinde özgüven artışını Ali “*Olumlu etkiler ve özgüvenimiz artar.*”, Sinan “*Sevinirim, kendimle gurur duyarım bana güvendikleri için.*”, Tekin “*Kendime güvenirim çünkü arkamda duran insanlara bakarım.*” yorumlarını yapmışlardır.

İyi olduğunu hissetme

Millî güreşçilerin yüksek beklentiler ve favori gösterilmelerine yönelik Hüseyin “*Çok iyi etkiler iyi olduğumu hissederim.*” şeklinde cevap vermiştir.

Moral artışı

Millî güreşçilerden Musa “*Benim moralim tavan yapar. Maça çıktığım zaman benden beklentileri olan kişilerin yüzünü kara çıkarmamak için elimden gelen her şeyi sarf ederim.*” demiştir.

Bu temaların yanı sıra millî güreşçiler bu tür açıklamalar ile ilgilenmeyeceğini ve kazanma duygusunun daha çok artacağını ifade etmişlerdir.

Tablo 3’te araştırmaya katılan millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde başarısızlık korkusunun performansa etkisine yönelik düşüncelerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3. Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde başarısızlık korkusunun performansa etkisine ilişkin bulgular

K	Temalar					
	Endişe duymama	Çok çalışarak korku hissetmeme	Kötü duygular hissetme	Hata yapmamaya çalışma	Motive olma	Güçsüz hissetme
Cihan	√					
Hüseyin		√				
Ali			√			
Mehmet				√		
Sinan			√			
Mert			√			
Adnan					√	
Tekin						√
Musa					√	
Efe	√					
Özkan			√			
Frekans	2	1	4	1	2	1

Kötü duygular hissetme

Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde başarısızlık korkusunun performansa etkisine yönelik görüşlerinde Ali “*Etkiler tabii ki de olumsuz etkiler. İçimde kötü duygular oluşur.*”, Mert “*Etkiler çünkü başarısız olmak çok kötü bir duygudur.*” şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır.

Endişe duymama

Millî güreşçilerin başarısızlık korkusunun performansa etkisine yönelik görüşlerinde Efe “*Etkilemez. Sebebi ise o duyguya kapılmamam, bu konuda endişe duymamamdır.*” cevabını vermiştir.

Motive olma

Millî güreşçilerin başarısızlık korkusunun performansa etkisine yönelik görüşlerinde Adnan “*Hiçbir duygu etkilemez çünkü kendimi şampiyonluk için motive edebilirim.*” yorumunu yapmıştır.

Bu temaların yanı sıra millî güreşçiler çok çalışarak etkilenmeyeceğini, hata yapmamak için çalışacağını ve kendini güçsüz hissettiğinden rakibin kendisini yeneceğine inanacağını belirtmişlerdir.

Tablo 4’te araştırmaya katılan millî güreşçilerin önemli bir turnuva sonunda alınacak başarısız sonucun sonraki turnuvalarda performansa etkisine yönelik düşüncelerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4. Millî güreşçilerin önemli bir turnuva sonunda alınacak başarısız sonucun sonraki turnuvalarda performansa etkisine ilişkin bulgular

K	Temalar			
	Mücadeleye yöneltme	Önüne bakma	Tekrar yenileceğini düşünme	Hatalarını telafi etmeye çalışma
Cihan	√			
Hüseyin	√			
Ali		√		
Mehmet	√			
Sinan	√			
Mert	√			
Adnan			√	
Tekin	√			
Musa	√			
Efe	√			
Özkan				√
Frekans	8	1	1	1

Mücadeleye yöneltme

Millî güreşçilerin önemli bir turnuva sonunda alınacak başarısız sonucun sonraki turnuvalarda performansa etkisine yönelik düşüncelerinde Cihan “*Her zaman beni daha iyiye tetikler.*”, Mehmet “*Azimle çalışıp başarılı olmak için uğraşırım.*”, Sinan “*Bu turnuvada yeneceğim diyerek hırslanırım.*”, Musa “*Aslında olumlu bir şekilde etkiler çünkü diğer şampiyonaya kadar çok çalışırım ve o şampiyonada şampiyon olmayı hedeflerim.*” şeklinde cevaplar vermişlerdir.

Bu temaların yanı sıra millî güreşçiler o turnuvayı geride bırakarak önüne bakacağını, tekrar yenileceği düşüncesinin oluşacağını ve bu süreçte hataları telafi etmeye çalışacağını ifade etmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde kendilerinden yüksek beklentilerin olması, başarılı olacaklarının söylenmesi ve favori gösterilmelerinin performanslarına etkisine yönelik düşüncelerinde, böyle bir durumun güreşçilerde kendilerine destek olan ve güvenen insanları görmeleri nedeniyle kendine güven duygusunun artmasına sebep olacağını, kendisini manevi açıdan daha iyi hissedeceğini belirtmişlerdir. Bu sonuç, özellikle elit sporcuları favori göstermenin ve onlara iyi dereceler elde edeceği duygusunu hissettirmenin olumlu yansıdığı şeklinde açıklanabilir. Bu durumun özellikle millî sporcularda olması normal karşılanabilir. Çünkü üst düzey sporcuların hem kendileri hem de çevresindeki kişiler potansiyelerinin farkında olmakta, neyi yapıp yapamayacaklarını bilmektedirler. Olağan dışı durumlar haricinde bu sporcuların beklentileri karşılayabildiği söylenebilir. Bu nedenle üst düzey sporlarda sporculara başarılı olacağını doğru bir şekilde ifade edilmesinin önemli olduğu

Yıldız, M., Yıldız, Ö. (2019). Millî Güreşçilerin Yüksek Beklentilere Başarısız Sonuçlara ve Başarısızlık Korkusuna İlişkin Düşünceleri, *SPORTIVE*, 2(1), 25-34.

düşünülmektedir. Erdoğan vd., (2014) iletişimin ve motivasyonun performansı etkilediğini saptamışlardır. Can vd., (2010) sporcuların destek algısı ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirlemişlerdir. McClure vd., (2011) başarıya neden olan etmenler arasında aile ve öğretmenin önemli bir yeri olduğunu tespit etmişlerdir.

Araştırma bulgularının aksine Sagar ve Lavalley (2010) ailelerin çocuklarına sporda başarılı olacaklarını düşünerek yüksek beklentiler içerisinde olmalarının çocuklarının yaptıkları sporda ilerlemelerine olumsuz olarak yansıtacağını belirlemişlerdir.

Millî güreşçilerin önemli bir turnuva öncesinde başarısızlık korkusunun performansa etkisine yönelik düşüncelerinde başarısızlık korkusunun performansı etkileyeceğine ilişkin görüşlerin daha sık ifade edildiği görülmektedir. Başarısızlık korkusunun çok fazla deneyime sahip, bir çok turnuva görmüş ve derece elde etmiş elit sporcuların bile performansına etkisi olduğu söylenebilir. Conroy vd., (2002) başarısızlık korkusunun yüksek düzeyde endişeye, spor kaygısına neden olduğunu belirlemişlerdir. Passer (1983) başarısızlık korkusu ve olumsuz değerlendirilme korkusunun müsabakalarda önemli bir tehdit unsuru olduğu sonucuna varmıştır. Sagar vd., (2010) başarısızlık korkusunun spor performansı ve kişilerarası davranışları etkilediğini saptamışlardır. Sagar vd., (2009) başarısızlık korkusunun sporcuların performansını etkilediğini tespit etmişlerdir. Conroy (2004) sporcuların başarısızlık korkusunun arkasında utanma ve mahcubiyet duygularının olduğunu belirlemiştir. Correia vd., (2017) takım sporu yapan sporcuların önemli bireyleri üzme ve bu bireylerin ilgisini kaybetme korkusunu daha fazla hissettikleri sonucuna varmışlardır. Stoeber ve Becker (2008) sporda mükemmel olabilmek için mücadele etmenin başarı ve başarısızlık ile ilişkili olduğunu saptamışlardır.

Ancak bununla birlikte başarısızlık korkusunun performansını etkilemediğini ifade eden millî güreşçilerde olmuştur. Bu durum yaş ve tecrübe artışı ile birlikte üst düzey sporcularda başarısızlık korkusunun olamayacağı veya sporcuların bu korkunun üstesinden gelebilecek stratejileri geliştirdiği şeklinde yorumlanabilir. Correia vd., (2017) başarısızlık korkusunun cinsiyete, yaşa ve spor branşına göre sporcular tarafından farklı şekillerde değerlendirildiğini belirlemişlerdir. Wikman vd., (2014) başarısızlık korkusunun, başarı deneyimleri sonucunda değiştirilebilecek bir durum olduğunu tespit etmişlerdir.

Millî güreşçiler önemli bir turnuva sonunda alınacak başarısız sonucun sonraki turnuvalarda performansa etkisine yönelik düşüncelerinde başarısız sonuçların elit sporcuların bir sonra

Yıldız, M., Yıldız, Ö. (2019). Millî Güreşçilerin Yüksek Beklentilere Başarısız Sonuçlara ve Başarısızlık Korkusuna İlişkin Düşünceleri, *SPORTIVE*, 2(1), 25-34.

yapılacak turnuvalara daha hırslı ve daha güçlü bir şekilde hazırlanmalarına neden olacağını ifade etmişlerdir. Bu durum üst düzey sporcuların başarısızlıkla sonuçlanan bir turnuvayı farklı bir turnuva ile ilişkilendirmediği, her turnuvanın farklı sonuçlar ortaya çıkarabileceğini ve disiplinli bir çalışma temposu yakaladıktan sonra yeniden başarılı bir turnuva yaşayabileceklerini düşündükleri şeklinde açıklanabilir. Salar vd., (2012) 15-18 yaş arasındaki sporcuların ulusal düzeyde başarılı olmalarında kendilerini motive etme özelliklerinin önemli olduğu sonucuna varmışlardır. Gencer (2008) müsabakalarda başarısız olan güreşçilerin kendilerini yeteneksiz ve yeteri kadar mücadele etmeyen bir sporcu olarak görmediklerini tespit etmiştir. Güven (1996) genç sporcuların başarısızlık nedenlerini % 15.83 “moralim iyi değildi”, % 15.83 “şansım yaver gitmedi”, % 20.83 “kaderime razıyım” şeklinde ifade ettiklerini belirlemiştir.

Bundan sonra favori gösterilme, başarısız sonuçlar ve başarısızlık korkusuna ilişkin yapılacak araştırmaların farklı branşlardaki elit sporculara nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanılarak yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Başer, E. (1996). *Futbolda psikoloji ve başarı*. Ankara: Sporsal Kuram Dizisi.
- Can, Y., Güven, H., Soyer, F., Demirel, M., Bayansalduz, M. ve Şahin, K. (2010). Elit taekwondo sporcularında aile-antrenör-kulüp desteği ve başarı motivasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (1), 240-252.
- Conroy, D. E. (2004). The unique psychological meanings of multidimensional fears of failing. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 26 (3), 484-491.
- Conroy, D. E., Willow, J. P. ve Metzler, J. N. (2002). Multidimensional fear of failure measurement: The performance failure appraisal inventory. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14 (2), 76-90.
- Conroy, D.E. (2001). Progress in the development of a multidimensional measure of fear of failure: The performance failure appraisal inventory (PFAI). *Anxiety, Stress, and Coping*, 14 (4), 431-452.
- Correia, M., Rosado, A., Serpa, S. ve Ferreira, V. (2017). Fear of failure in athletes: gender, age and type of sport differences. *Revista Iberoamericana de Psicología del Ejercicio y el Deporte*. 12 (2), 185-193.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative enquiry and research design: Choosing among five approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Erdoğan, N., Zekiöglü, A., ve Dorak, F. (2014). Hentbol antrenörlerine göre, sporcuların performansını psikolojik yönden etkileyen faktörler nelerdir? Nitel çalışma. *International Journal of Science Culture and Sport*. Special Issue 1, 194-207.
- Gencer, E. (2008). Yıldızlar kategorisi erkek güreşçilerde denetim odağı, benlik saygısı ve başarı ilişkisi: Ege bölgesi yıldızlar ligi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Güven, Ö. (1996). 12-16 yaş grubu sporcuların müsabaka motivasyonu ve antrenör davranışları konusunda karşılaştıkları bazı sorunlar. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 29-40.
- Konter, E. (1998). Sporda psikolojik hazırlığın teori ve pratiği. Ankara: Spor Kitabevi.

- Yıldız, M., Yıldız, Ö. (2019). Millî Güreşçilerin Yüksek Beklentilere Başarısız Sonuçlara ve Başarısızlık Korkusuna İlişkin Düşünceleri, *SPORTIVE*, 2(1), 25-34.
- McClure, J., Meyer, L.H., Garisch J., Fischer, R., Weir, K. F. and Walkey, F. H. (2011). Students' attributions for their best and worst marks: Do they relate to achievement? *Contemporary Educational Psychology*, 36 (2),71–81.
- Passer, M. W. (1983). Fear of failure, fear of evaluation, perceived competence, and self-esteem in competitive-trait-anxious children. *Journal of Sport Psychology*, 5 (2), 172-188.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. Ed. M. Bütün, S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş* (D. Bayrak, H. B. Arslan, Z. Akyüz, Çev.). Ankara: Siyasal Yayınları.
- Sagar, S. S. ve Lavallee, D. (2010). The developmental origins of fear of failure in adolescent athletes: Examining parental practices. *Psychology of Sport and Exercise*, 11 (3), 177-187.
- Sagar, S. S., Busch, B. K. ve Jowett, S. (2010). Success and failure, fear of failure, and coping responses of adolescent academy football players. *Journal of Applied Sport Psychology*, 22 (2), 213-230.
- Sagar, S. S., Lavallee, D. ve Spray, C. M. (2009). Coping with the effects of fear of failure: A preliminary investigation of young elite athletes. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 3 (1), 73-98.
- Salar, B., Hekim, M. ve Tokgöz, M. (2012). 15-18 yaş grubu takım ve ferdi spor yapan bireylerin duygusal durumlarının karşılaştırılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4 (6), 123-135.
- Suinn, R. (1996). *Zihinsel antrenman kılavuzu yüksek verim için yedi aşama*. (Çev. Tanju Bağırhan). Ankara: Sporsal Kuram Dizisi.
- Stoeber, J. ve Becker, C. (2008). Perfectionism, achievement motives, and attribution of success and failure in female soccer players. *International Journal of Psychology*, 43 (6), 980-987.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Wikman, J. M., Stelter, R., Melzer, M., Hauge, M. L. T. ve Elbe, A. M. (2014). Effects of goal setting on fear of failure in young elite athletes. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12 (3), 185-205.